

CUDRAS

Center for Forensic Drug Researches
Prevention & Studies

بولتن مخدری جهان

شماره ۱۱ بهمن ۱۴۰۰

- مبارزه با عرضه مواد مخدر در دستور دولت عراق
- بازگشت میانمار به چرخه تولید مواد مخدر
- تشدید وضعیت مخدری افغانستان بعد از بازگشت طالبان به قدرت
- اعتیاد به گوشی همراه در صدر انواع اعتیاد رفتاری در جهان

مقدمه:

رصد مداوم، منظم و دقیق روندها و تحولات در زمینه سیاست‌گذاری مخدری برای تقویت سیاست و دیپلماسی مخدری هر کشور لازم و ضروری است. اطلاع پیدا کردن از جدیدترین تحولات سیاست مخدری جهان، قوانین جدید و تلاش‌های سازمان‌های بین‌المللی از یکسو می‌تواند باعث بهبود ارتباط میان کشورمان و دیگر طرف‌ها در این عرصه شود و از سوی دیگر نیز تجربیات مختلف جهانی اعم از موفق و شکست خورده را به نحوی منطقی و به‌دور از هیاهوهای رسانه‌ای پیش چشم ما قرار می‌دهد.

با در نظر گرفتن این مهم، موسسه کادراس^۱ در سال ۱۴۰۰ به عنوان جدیدترین محصول خود اقدام به تعریف واحد جدیدی تحت عنوان «بولتن مخدری جهان» با هدف مستقیم تأثیر گذاری و تقویت دیپلماسی مخدری جمهوری اسلامی ایران کرده است. در این مجموعه که به صورت ماهانه منتشر خواهد شد اصلی‌ترین اقدامات دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و ابتکارات فراملی را از نظر گذرانده خواهد شد و کارشناسان موسسه می‌کوشند معنا و مفهوم پدیده‌ها و سیاست‌های مذکور را به صورت روندی و براساس رویکردی کل‌نگرانه مورد تحلیل قرار دهند.

در این راستا از همه صاحب نظران، اندیشمندان و علاقه‌مندان به این حوزه درخواست می‌کنیم تا با مطالعه این مجموعه، موسسه کادراس را در جریان دیدگاه‌های خود درباره این محصول جدید قرار دهند.
راه ارتباطی :

[info@cudras.ir](mailto:info@ cudras.ir)

مرکز تحقیقات، رهیافت‌ها و مطالعات بین - **Center for Universal Drug Researches, Approaches and Studies (CUDRAS)** .^۱
المللی مواد مخدر(کادراس)

^۲. Wholistic

مبارزه با عرضه مواد مخدر در دستور دولت عراق

در ماه های اخیر چند پرونده بزرگ مخدری در عراق به اولویت دولت این کشور مبدل شده بود. مهم ترین پرونده جدید مخدری عراق مربوط به استان میسان در این کشور است که شامل چند مورد ترور درگیری های مسلحانه قبیله ای، جنایات سازمان یافته و قاچاق مواد مخدر می شد. «مصطفی الکاظمی»، نخست وزیر عراق در موجی از ترورها در استان میسان، ستادی برای فرماندهی عملیات ویژه در این استان تشکیل داد. کاظمی که به اعتبار نخست وزیری، فرمانده کل نیروهای مسلح نیز به حساب می آید، در ۹ فوریه از این استان جنوبی هم مرز با ایران دیدن کرد و با روسای سرویس های امنیتی میسان دیدار کرد.

در این میان «احمد ابورغیف»، یکی از اعضای سرایا السلام، وابسته به جنبش صدر روز نهم فوریه ترور شد، همچنین «قاضی احمد فیصل» در ۶ فوریه و یک افسر وزارت کشور در روز ۳ فوریه ترور شدند. این رویدادهای مهم به همراه قاچاق مواد مخدر و درگیری های مسلحانه قبیله ای، رئیس آژانس امنیت ملی کشور را بر آن داشت تا معاون امنیتی خود در میسان را روز ۸ فوریه برکنار کند. درگیری سه روزه قبیله ای در منطقه قلات صالح به اعتراض عمومی منجر شد و خواستار برکناری «علی دوابی»، فرماندار میسان شد که بیش از ۱۲ سال است که در این سمت بوده است. بسیاری از تحلیلگران وخیم تر شدن وضعیت را ناشی از قاچاق مواد مخدر می دانند، به ویژه از زمانی که قاضی فیصل ترور شده بر پرونده مواد مخدر تمرکز کرده است. با این حال، این حوادث بخشی از درگیری سیاسی بین احزاب و قبایل نیز هست.

سرلشکر «سعد معن»، مدیر بخش رسانه در وزارت کشور، در این زمینه به المانیتور گفت که «وزارت هیئت امنیتی بلندپایه ای به ریاست عثمان الغانیمی وزیر کشور تشکیل داده تا کاستی ها را شناسایی کرده و خلأهای امنیتی را بررسی کند». معن فاش کرد که این وزارتخانه در حال تبادل اطلاعات اطلاعاتی، حمایت و تقویت نیروهای امنیتی در استان، و تقویت هماهنگی

بین سرویس های اطلاعاتی به منظور مبارزه با قاچاقچیان سازمان یافته مواد مخدر است. البته ناامنی و ناآرامی سیاسی در میسان چیز جدیدی نیست. «فاضل ابورغیف»، تحلیلگر امنیتی نزدیک به سرویس های اطلاعاتی عراق و کارشناس مرکز تحقیقات توسعه، به المانیتور گفت: «از آنجا که میسان استانی مشرف بر استان های جنوبی است، کنترل بر آن از اهمیت بالایی برخوردار است. البته مرزی بودن این استان نیز بر این اهمیت می افزاید.» او همچنین گفت در مرز زمینی استان، جرایم سازمان یافته «زیاد اتفاق می افتد و اعضای باندها در نقاط دورافتاده مستقر شده اند. آنها حتی برای اشراف امنیتی خود اقدام به ایجاد تپه های خاکی، برج های دیده بانی و پست های نگهبانی نیز کرده اند.»

ابورغیف اضافه کرده راه حل وزارت کشور «نه کافی خواهد بود و نه تعیین کننده، زیرا یک آشتی سیاسی و حزبی بین نیروهای متخصص بر سر قدرت و ثروت در میسان مورد نیاز است. این نیاز به تغییرات اساسی دارد.» «حیدر سلما»، محقق امور عراق و جنوب، به المانیتور گفت: «جنبش صدر کنترل استان میسان را در دست دارد، استانی که پس از الحنا در نجف آن را پایگاه اصلی خود می داند.» موج های اعتراضی متعددی وجود داشته است. وی گفت: «پیش از موج ترورهای متقابل بین عصاب اهل الحق و سرای السلام جنبش صدر.» «غازی فیصل حسین»، مدیر مرکز مطالعات استراتژیک عراق، به المانیتور گفت که این مشکل به ۲۱ میلیون سلاح غیرمجاز در دست قبایل بازمی گردد، «علاوه بر گسترش مافیاهای مسلح که گذرگاه ها و بنادر مرزی را کنترل می کنند. یا فروش نفت قاچاق.» کاظمی در جریان دیدار خود از میسان وعده داد که جنایات «بدون مجازات نمی مانند». برای موفقیت آن، باید پرونده امنیتی را از سیاست و جنگ قدرت در میان احزاب جدا کرد که به عملیات ایجاد امنیت رضایت نخواهند داد، زیرا منافع و مناطق تحت نفوذ آنها را تهدید می کند.

بازگشت میانمار به چرخه تولید مواد مخدر

گسترش تولید و مصرف مواد مخدر در میانمار به نگرانی تازه گروه‌های حقوق بشری از جمله سازمان ملل تبدیل شده است. به دنبال کودتای نظامی در میانمار از سال گذشته کنترل اوضاع در ظاهر به دست ارتش افتاده اما نارضایتی مردم و اعتراضات گسترده در این کشور علاوه بر وضعیت سیاسی شرایط اقتصادی مردم را نیز به شدت تحت تاثیر قرار داده است.

باتوجه به شرایط نامساعد اقتصادی ناشی از کرونا در شرق آسیا یکی از نگرانی‌ها مربوط به افزایش تولید مواد مخدر است. تولید مخدر در مثلث طلایی، منطقه بین شمال میانمار، لائوس و تایلند به یک تجارت سازمان یافته در این مناطق تبدیل شده و در هفته‌های اخیر برخی از این گروه‌ها حتی حوزه فعالیت خود را نیز گسترش داده اند.

رویترز در خبری گزارش داد افزایش بی ثباتی در میانمار از کودتا به بعد باعث افزایش تولید و قاچاق مواد مخدر در جنوب شرق آسیا شده است. یک مقام ارشد سازمان ملل با ابراز نگرانی نسبت به افزایش مواد مخدر در این منطقه اعلام کرد که مقامات کشورهای لائوس، تایلند و میانمار دستکم ۹۰ میلیون قرص متامفتامین و ۴,۴ تن متامفتامین کریستال کشف کرده اند که اکثر این قرص‌ها در مناطق دورافتاده مرزی ایالت شان در میانمار توقیف شده اند.

جرمی داگلاس، نماینده منطقه ای سازمان ملل در جنوب شرق آسیا در این باره گفت: تولید متامفتامین در سال گذشته در مناطق شمالی میانمار افزایش یافته و نشانه‌ای از کاهش میزان تولید در این مناطق مشاهده نمی‌شود. داگلاس در ادامه گفت: مواد مخدر و مناقشه همچنان بخش‌های جدایی ناپذیر میانمار هستند که مکمل یکدیگر هستند. کشف متامفتامین در مقایسه با سال ۲۰۲۰ با ۲۲ درصد کاهش به ۲۱,۶ تن رسیده اما همچنان در مقایسه با کشف ۱۸,۲ تنی مواد مخدر در سال ۲۰۱۹ در شرایط بهتری به سر می‌برد.

تشدید وضعیت مخدري افغانستان بعد از بازگشت طالبان به قدرت

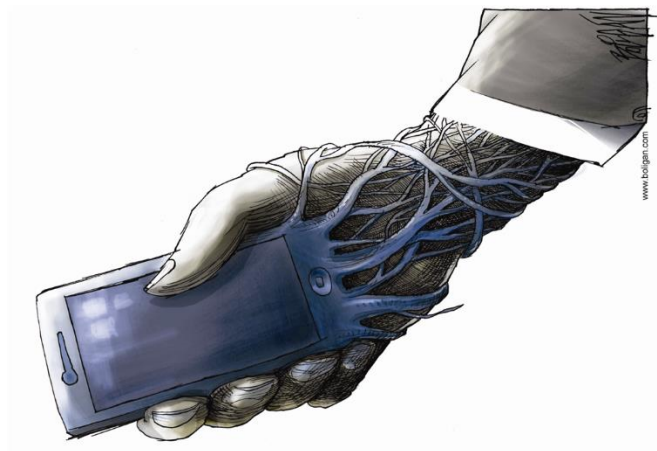

حجم وسیعی از موادمخدر از طریق تاجیکستان به سایر نقاط جهان فرستاده می‌شود. افزایش قیمت تریاک از اوت ۲۰۲۱ باعث شد انگیزه برای کشت این محصول در افغانستان افزایش یابد. مقام‌های دولت تاجیکستان روز پنجشنبه، ۲۸ بهمن، از افزایش میزان قاچاق موادمخدر از مرزهای افغانستان در یک سال گذشته خبر دادند. به گفته آنان، حجم موادمخدری که در سال ۲۰۲۱ در مرزهای این کشور با افغانستان توقیف شده، تقریباً ۶۹ درصد بیشتر از سال‌های قبل است. دولت تاجیکستان درباره امکان افزایش قاچاق موادمخدر به دلیل بی‌ثباتی در افغانستان هشدار داد.

«حبيب‌الله وحیدزاده»، رئیس سازمان کنترل موادمخدر تاجیکستان، گفت که نهادهای انتظامی تاجیکستان اخیراً چهار تن موادمخدر کشف و ضبط کرده‌اند و حجم هرویین و حشیش کشف‌شده دو برابر شده است. وحیدزاده با اشاره به آخرین اطلاعات و آمار در مورد افزایش قاچاق موادمخدر از افغانستان، از سازمان‌های بین‌المللی برای جلوگیری از به وجود آمدن موج جدیدی از ترانزیت موادمخدر کمک خواست. او تصریح کرد: «با تغییر وضعیت در افغانستان و به قدرت رسیدن طالبان، ما باید مرزهای خود را در برابر قاچاق موادمخدر، سلاح و سایر اقلام ممنوعه از هر نظر تقویت کنیم.» وحیدزاده افزود: «در نشست‌های ما با نهادهای امدادرسان به افغانستان، یکی از موضوع‌هایی که درباره آن گفت‌وگو شد، حمایت از سازماندهی پایگاه‌های جدید [کنترل موادمخدر] در امتداد مرز است.» به گزارش دفتر مبارزه با موادمخدر و جرم سازمان ملل متحد، یوان‌اودی‌سی (UNODC)، در سال ۲۰۲۱ در منطقه‌ای به وسعت ۱۷۷ هزار هکتار در افغانستان تریاک کشت شد که نسبت به سال ۲۰۲۰ کمتر است؛ اما کارشناسان تجارت موادمخدر سازمان ملل می‌گویند که این کاهش سطح زیرکشت با کاشت متراکم‌تر در هر هکتار خنثی شده است. به گفته این کارشناسان، در سال ۲۰۲۱ برآورد تولید تریاک شش هزار و ۸۰۰ تن و هشت درصد بیشتر از سال ۲۰۲۰ بود؛ به این معنی که تولید برای پنجمین سال متوالی از مرز شش هزار تن فراتر رفت و این مقدار تریاک می‌تواند به ۲۷۰ تا ۳۲۰ تن هرویین خالص تبدیل شود. دفتر مبارزه با موادمخدر و جرم سازمان ملل در این گزارش خاطرنشان کرد که افزایش قیمت تریاک از اوت ۲۰۲۱ باعث شد انگیزه برای کشت این محصول در افغانستان افزایش یابد. در این گزارش آمده که فروپاشی ادامه‌دار اقتصاد این کشور که میلیون‌ها نفر را به لبه پرتگاه گرسنگی نزدیک کرد، افراد بیشتری را

در برابر تجارت موادمخدر آسیب‌پذیر کرده است. خبرگزاری تاس هم نوشت، علی‌رغم تلاش‌های آشکار در زمینه مبارزه با موادمخدر در تاجیکستان، حجم وسیعی از موادمخدر از طریق این کشور به سایر نقاط جهان فرستاده می‌شود. ۱۵ فوریه، کمیته دولتی گمرک ازبکستان اعلام کرد که افسران این کمیته یک محموله تقریباً ۲۳۰ کیلوگرمی هرویین را در یک کامیون که از تاجیکستان در راه روسیه بود، کشف کردند. گمرک تاجیکستان از اظهارنظر در مورد این خبر خودداری کرد.

اعتیاد به گوشی همراه در صدر انواع اعتیاد رفتاری در جهان

اعتیاد به استفاده از گوشی‌های هوشمند، در سراسر جهان یکی از شایع‌ترین انواع اعتیاد غیرشیمیایی و رفتاری به حساب می‌آید. سال‌هاست که کاربران چینی در استفاده افراطی از فناوری‌های دیجیتال زبانزد خاص و عام هستند؛ اما به نظر می‌رسد وضعیت در کشور خودمان نیز چندان مطلوب نیست. نتایج پژوهشی که اخیراً توسط دانشگاه مک‌گیل انجام شده، از نرخ بالای اعتیاد کاربران ایرانی به گوشی‌های هوشمند حکایت دارد. از میان ۲۴ کشوری که در این پژوهش مورد مطالعه قرار گرفته‌اند، کشورهای چین، عربستان سعودی و مالزی در رده‌های اول تا سوم قرار دارند و ایران در رده ششم است. این درحالی است که عموماً کشورهایی که در گروه پیشگامان فناوری‌های دیجیتال قرار دارند، در رده‌های پایانی این فهرست قرار دارند. مثلاً در کمال تعجب، کاربران آمریکایی از نظر میزان اعتیاد به استفاده از گوشی‌های هوشمند در رده هجدهم جای گرفته‌اند و کشورهای سوئیس، فرانسه و آلمان نیز فعرنشین این فهرست هستند.

دیلی‌میل با انتشار نتایج گزارش پژوهشی که توسط دانشگاه مک‌گیل کانادا انجام شده، رسانه‌ها را شگفت‌زده کرد. نتایج این پژوهش که بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۰ حدود ۳۴ هزار کاربر موبایل را در ۲۴ کشور دنیا مورد مطالعه قرار داده، در ژورنال

«Computers in Human Behavior» منتشر شده است. طی این مطالعه، کشورهای حاضر در پژوهش، بر اساس مقیاس اعتیاد به موبایل (Smartphone Addiction Scale) رده‌بندی شده‌اند SAS. پرکاربردترین معیار اعتیاد به گوشی‌های هوشمند است که میزان اختلالات در زندگی روزمره به دلیل استفاده از تلفن هوشمند، از دست دادن کنترل و علائم گوشه‌گیری از اجتماع را بررسی می‌کند. شرکت‌کنندگان در این مطالعه، افراد بین ۱۵ تا ۳۵ سال (میانگین سنی ۲۸/۸ سال) و بیشتر آنها نیز زن (۶۰ درصد) بودند. محققان برای استفاده چالش برانگیز از موبایل به هر کشور امتیازی بین ۱۰ تا ۶۰ دادند. در نهایت چین با کسب بیشترین امتیاز (۳۶) صدرنشین این فهرست شد. برای اجرای این پروژه، ۸۱ پژوهشی که پیش‌تر بر اساس «مقیاس اعتیاد به موبایل (SAS)»، میزان استفاده نوجوانان و جوانان از موبایل را بررسی کرده بودند نیز مدنظر قرار گرفتند.

پس از چین، کشورهای عربستان سعودی و مالزی با کسب بیشترین امتیاز، به ترتیب در رده‌های دوم و سوم بیشترین میزان اعتیاد به استفاده از گوشی‌های هوشمند قرار گرفتند. کشورهای برزیل، کره جنوبی، ایران، ترکیه، مصر و نپال نیز به ترتیب در رده‌های چهارم تا دهم این فهرست جای دارند. طبق داده‌های به دست آمده، انگلیس در رده ۱۶، هند در رده ۱۷ و آمریکا در رده ۱۸ قرار دارند و اعتیاد موبایلی کاربران آلمان و فرانسه نسبت به دیگر کشورهای مورد بررسی، کمترین میزان است. یکی از نکات قابل توجه این فهرست، بالا بودن امتیاز کانادا و قرار گرفتن نام آن در رده هفتم جدول بیشترین اعتیاد به مصرف موبایل است. این درحالی است که این کشور در همسایگی آمریکا قرار دارد و انتظار می‌رفت که کاربران دو کشور رفتار نسبتاً مشابهی در استفاده از گوشی‌های هوشمند داشته باشند. محققان در توجیه چنین اختلافی، به تفاوت در هنجارهای اجتماعی و انتظارات فرهنگی اشاره می‌کنند. آنها معتقدند احتمالاً اهمیت فرهنگی در دسترس بودن مداوم افراد از طریق فضای مجازی و اینترنت در این کشور، دلیل اصلی بالا بودن نرخ اعتیاد کاربران کانادایی به موبایل‌هایشان است. طبق این پژوهش، استفاده چالش برانگیز جوانان از گوشی‌های هوشمند در سال‌های اجرای این مطالعه عموماً افزایش داشته است؛ محققان معتقدند این روند افزایشی همچنان ادامه خواهد داشت و ممکن است در بلندمدت، این ابزار محبوب دیجیتالی تبعاتی برای کاربران ایجاد کند.

این اعتیاد تا چه حد جدی است؟

تفاوت در سبک زندگی و ضرورت انجام برخی امور روزانه از طریق فضای مجازی و اینترنت باعث شده سن خرید گوشی هوشمند برای فرزندان با کاهش قابل توجهی مواجه شود و به‌طور میانگین یک کودک در سن ۱۰ سالگی صاحب نخستین گوشی هوشمند خود شود. در همین راستا، میزان استفاده نوجوانان و جوانان از گوشی‌های هوشمند نیز افزایش داشته و این دسته از کاربران بخش زیادی از زمان خود را به صفحه نمایش این گوشی‌ها خیره می‌شوند. در پی نگرانی از این موضوع، دانشگاه‌های مختلف از جمله دانشگاهی در کره جنوبی، پژوهشی با این محوریت انجام داده و اثرات زیان‌بار استفاده از گوشی‌های هوشمند بر مغز کاربران را مورد بررسی قرار داده‌اند. نتایج برخی از این پژوهش‌ها نشان می‌دهد که احتمال بروز مشکلات ذهنی از جمله استرس و افسردگی، در نوجوانانی که زمان زیادی از روز خود را صرف کار با این گجت‌ها می‌کنند

به مراتب بالاتر از دیگر نوجوانان است. نتایج پژوهش‌های دیگری نیز از بروز مشکل در روابط اجتماعی افرادی که به استفاده از گوشی موبایل‌شان اعتیاد دارند حکایت دارد.

اما یکی از مطالعات جالب در زمینه بررسی اثرات رفتاری استفاده افراطی از گوشی‌های هوشمند، توسط شرکتی به نام iPass (یکی از شرکت‌های تامین‌کننده شبکه (WiFi) انجام شده است. تیم پژوهشی این شرکت طی مطالعه‌ای، یک جامعه آماری ۱۷۰۰ نفری از کاربران موبایل در آمریکا و اروپا را با هدف بررسی عادات رفتاری، ترجیحات و انتظارات کاربران موبایل در این مناطق مورد بررسی قرار داد. در یافته‌های این مطالعه، در راستای اثرات رفتاری اعتیاد به استفاده از گوشی موبایل، به برخی موقعیت‌های نامتعارفی اشاره شده که کاربران تمایل داشته‌اند در آن زمان‌ها نیز گوشی موبایل خود را چک کنند. طبق آمارهای به دست آمده، ۷۲ درصد از کاربران حاضر در این پژوهش اظهار کرده‌اند که در زمان استفاده از سرویس بهداشتی مایلند به گوشی موبایل خود دسترسی داشته باشند و ۱۱ درصد اظهار کرده‌اند که حتی در مراسم خاکسپاری و سوگواری نیز رفتار چک کردن مداوم گوشی موبایل خود را تکرار می‌کنند. دو سوم از این افراد به احساس استرس و عصبانیت در زمان دسترسی نداشتن به اینترنت اشاره کرده‌اند و عده زیادی از کاربران اظهار کردند حاضرند برای حفظ ارتباط و دسترسی اینترنتی خود، قید طیف زیادی از فعالیت‌های اجتماعی را بزنند. حدود یک چهارم از حاضرین در این پژوهش به استفاده از اینترنت و گوشی هوشمند خود حتی در حین حمام کردن اشاره و ۱۹ درصد اظهار کردند که حتی در زمان‌های تعامل و ارتباط حضوری با انسان‌ها نیز به استفاده از گوشی هوشمند و اینترنت ادامه می‌دهند. به اعتقاد ۶۱ درصد از پاسخ‌دهندگان این پژوهش، قطع دسترسی و ترک استفاده از اینترنت برای آنها غیرممکن است. پافشاری کاربران بر تداوم استفاده از اینترنت و گوشی هوشمند به عنوان بخشی از زندگی روزمره در حالی است که پژوهش‌های مشابه نشان دادند که احتمال کنار گذاشتن برخی رفتارهای اعتیادگونه و لذت‌بخش دیگر بسیار بیشتر از احتمال کنار گذاشتن همیشگی این گوشی‌های هوشمند است. در این پژوهش‌ها، ۴۲ درصد از پاسخ‌دهندگان حاضر نبودند قید خوردن فست‌فود و خوراکی‌های خوشمزه اما ناسالم را بزنند، این درصد برای ادامه مصرف سیگار، الکل و موارد مخدر به ترتیب، ۴۱، ۳۳ و ۳۱ درصد بوده است.

در توجیه آمارهای اخیر از اعتیاد کاربران ایرانی به گوشی‌های هوشمندشان، می‌توان به علل زیادی اشاره کرد. در سال‌های اخیر ضریب نفوذ اینترنت در ایران رشد محسوسی را تجربه کرده و حالا دیگر بخش زیادی از کارها، از انجام امور بانکی و پرداخت قبوض تا گرفتن تاکسی اینترنتی و سفارش غذا، همگی از طریق همین گوشی‌های هوشمند انجام می‌شوند. این وابستگی زندگی روزمره ایرانیان به فناوری‌های موبایلی باعث شده با وجود بالا بودن قیمت این محصولات، همواره اقبال قابل توجهی به خرید آنها وجود دارد و امسال ارزش واردات این محصول از مرز ۳ میلیارد دلار عبور کرد. به نظر می‌رسد یکی از دیگر از اصلی‌ترین علل اعتیاد جوانان ایرانی به گوشی‌های هوشمند و تمایل مداوم به کار با آن، محدود شدن بخش زیادی از سرگرمی‌های آنها به فضای مجازی و کم هزینه بودن وقت‌گذرانی در این فضا نسبت به انجام حضوری همان تعاملات باشد.

فرجام سخن

نخستین خبر این شماره از بولتن مخدري جهان به تلاش های دولت عراق در زمينه مبارزه با عرضه مواد مخدر در این کشور می‌پردازد که ماه‌های اخیر به ویژه در استان میسان باعث بروز معضلات امنیتی شده است. به گزارش دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد تا آغاز دهه پیشین میلادی، عراق برای محموله‌های مواد مخدري که برای مثال از افغانستان به مقصد کشورهای خلیج فارس می‌رفتند، عمدتاً حکم کشور ترانزیت را داشت. اما در سال‌های اخیر ورق در این کشور برگشت. یکی از دلایل آن هم ظهور و حضور داعش بود. تروریست‌های داعش در ابعادی وسیع شروع به وارد کردن ماده مخدر محرک کردند برای اینکه در میدان نبرد پر قدرت و شکست‌ناپذیر ظاهر شوند. به گفته مدیر دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل، فنتیلین یا کاپتاگن به عنوان ماده مخدر جنگجویان داعش مشهور بود. این ماده مخدر محرک به شکل قرص بیش از همه از سوریه که خود به یک نارکو استیت (دولت افیون‌بنیاد) تبدیل شده، به عراق قاچاق می‌شد.

دومین موضوعی که در این بولتن مورد بررسی قرار گرفت، وضعیت مخدري میانمار پس از کودتای ارتش است. گسترش تولید و مصرف مواد مخدر در میانمار به نگرانی تازه گروه‌های حقوق بشری از جمله سازمان ملل تبدیل شده است. به دنبال کودتای نظامی در میانمار از سال گذشته کنترل اوضاع در ظاهر به دست ارتش افتاده اما نارضایتی مردم و اعتراضات گسترده در این کشور علاوه بر وضعیت سیاسی شرایط اقتصادی مردم را نیز به شدت تحت تاثیر قرار داده است.

سومین موضوع مورد بررسی در این شماره از بولتن مخدري جهان عبارت از ادامه یافتن خطر مواد مخدر افغانستان این برای تاجیکستان است. در این راستا مقام‌های دولت تاجیکستان روز پنجشنبه، ۲۸ بهمن، از افزایش میزان قاچاق مواد مخدر از مرزهای افغانستان در یک سال گذشته خبر دادند. به گفته آنان، حجم مواد مخدري که در سال ۲۰۲۱ در مرزهای این کشور با افغانستان توقیف شده، تقریباً ۶۹ درصد بیشتر از سال‌های قبل است. دولت تاجیکستان درباره امکان افزایش قاچاق مواد مخدر به دلیل بی‌ثباتی در افغانستان هشدار داد. بدین ترتیب می‌توان نتیجه گرفت که بی‌ثباتی و خلأ امنیت در افغانستان همچنان ادامه دارد.

در همین راستا سازمان ملل در گزارش جدید خود اعلام کرد که تولید مواد مخدر در افغانستان برای پنجمین سال متوالی افزایش یافته و از مرز ۶ هزار تن عبور کرده است. بلومبرگ نیز در این راستا گزارش داد: سازمان ملل گفته که تولید خشخاش در سال ۲۰۲۱ از ۶۸۰۰ تن در افغانستان عبور کرده و پس از تحولات اخیر در افغانستان و قدرت گرفتن طالبان قیمت مواد مخدر در دو ماه اوت و سپتامبر افزایش یافته است. سازمان ملل تاکید کرد که تولید مواد مخدر در افغانستان به دلیل گرانی قیمت تریاک و همچنین افزایش فقر در این کشور ۸ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشته است. طبق این گزارش، افغانستان به رغم تلاش جامعه جهانی، بزرگترین تولیدکننده مواد مخدر در جهان است و ۸۷ درصد تریاک دنیا با گردش مالی ۹ میلیارد دلار از این کشور تامین می‌شود. سازمان ملل تخمین زده که افغانستان از تولید مواد مخدر به ۱٫۸ تا ۲ میلیارد درآمد داشته و بیشتر درآمد تولید و فراوری مواد مخدر به جیب قاچاقچیان در خارج از این کشور ریخته می‌شود. این در حالی

است که کشاورزان در جنوب افغانستان از جمله هلمند و قندهار می‌گویند که کشت مواد مخدر طی سال جاری در مقایسه با سال‌های گذشته افزایش یافته است. برخی از کشاورزان دلیل افزایش کشت مواد مخدر را نبود فرصت شغلی و عدم سود کشت سایر محصولات زراعی عنوان کردند.

و نهایتاً چهارمین موضوعی که در این بولتن مخدري بدان پرداختیم اعتیاد به گوشی تلفن همراه به عنوان شایع‌ترین نوع اعتیاد رفتاری در جهان بود.

تلفن همراه دیگر مانند گذشته تنها یک وسیله برقراری تماس تلفنی نیست. این در حالی است که دوران همه‌گیری ویروس کرونا این شرایط را شدیدتر هم کرده است. موسسه تحقیقاتی پیو در ماه آوریل سال گذشته نظرسنجی انجام داد که نشان می‌دهد حدود ۸۱ درصد از افراد بزرگسال در ایالات متحده از زمان آغاز همه‌گیری از تماس‌های ویدیویی برای ارتباط با دیگران استفاده کرده‌اند. این پژوهش نشان می‌دهد که ۴۰ درصد از این افراد از این مسئله احساس فرسودگی یا خستگی داشته‌اند. ۳۳ درصد از کسانی هم که در این نظرسنجی شرکت داشته‌اند، می‌گویند تلاش کرده‌اند مدت زمانی که در اینترنت صرف می‌کنند یا با گوشی‌های تلفن هوشمند خود مشغول هستند را کاهش دهند.

در این میان «آدام آلتز»، استاد بازاریابی و روانشناسی در دانشکده بازرگانی استرن دانشگاه نیویورک، در این خصوص گفت: گاهی اوقات تلفن‌های هوشمند ما را شادتر می‌کنند، به دانش ما می‌افزایند و همچنین باعث افزایش میزان ارتباطات ما با دیگران می‌شوند. با این حال برخی از پژوهشگران می‌گویند افراد باید نسبت به آن چه اعتیاد به گوشی‌های هوشمند نامیده می‌شود، هوشیار باشند. پرسشی که مطرح می‌شود این است که چه میزان استفاده از این وسایل هوشمند را می‌توان اعتیاد نامید. به صورت کلی استفاده بیش از حد از گوشی‌های هوشمند می‌تواند به طرق مختلف ظاهر شود. به عنوان مثال، ممکن است شما تا دیروقت بیدار بمانید و در تیک تاک و یا اینستاگرام بدون این که هدف خاصی داشته باشید، بچرخید. یا حتی ممکن است جذابیت بیش از اندازه گوشی هوشمند سبب شود، شما در محیط کار و یا در جمع دوستان، آن قدر با این وسیله مشغول شوید که باعث آزار دیگران شود.